

Halchynskiy, A. S. et al. *Superechnosti reform: u konteksti tsyvilizatsiinoho protsesu* [Contradictions of reform: in the context of the civilizational process]. Kyiv: Ukrainski propilei, 2001.

Herasymchuk, Z. V., and Vakhovych, I. M. *Orhanizatsiino-ekonomichniy mekhanizm formuvannia ta realizatsii stratehii rozvytku rehionu* [Organizational-economic mechanism of formation and realization of strategy of development of the region]. Lutsk: Lutskyyi derzhavnyi tekhnichnyi universytet, 2002.

Khaustova, V. Ye. "Normatyvno-pravova baza derzhavnoi pidtrymky rozvytku promyslovosti Ukrainy" [Regulatory framework of state support of development of industry of Ukraine]. *Problemy ekonomiky*, no. 1 (2015): 149-167.

Kyzym, M. O., and Khaustova, V. Ye. "Klasteryzatsiia ekonomiky yak instrument realizatsii promyslovoi polityky v krainakh svitu" [Clustering of the economy as a tool of industrial policy implementation in the countries of the world]. In *Konkurentospromozhnist: problemy nauky ta praktyky*, 41-55. Kharkiv: FOP Pavlenko O. H.; VD «INZhEK», 2010.

Kyzym, M. O., and Khaustova, V. Ye. "Ukrainskyi dosvid formuvannia ta rozvytku klasternykh struktur" [Ukrainian experience of formation and development of cluster structures]. *Problemy ekonomiky*, no. 1 (2012): 3-11.

Khaustova, V. Ye., and Yaldin, I. V. "Promyslova polityka: yii sutnist ta znachennia" [Industrial policy: its nature and significance]. *Biznes Inform*, no. 11 (2014): 36-42.

[Legal Act of Ukraine] (2011). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/650-2011-p>

Markina, I. A. "Metodolohichni pytannia efektyvnosti upravlinnia" [Methodological issues of efficiency of management]. *Finansy Ukrainy*, no. 6 (2007): 24-32.

Storonianska, I. Z. *Mizhrehionalni intehratsiini protsesy v Ukraini: tendentsii ta perspektyvy rozvytku* [Interregional integration processes in Ukraine: tendencies and prospects of development]. Lviv: IRD NAN Ukrainy, 2009.

"Yevropeyskaya ekonomicheskaya komissiia" [Economic Commission of Europe]. <http://www.un.org/ru/ecosoc/unece/>

УДК 332.1

КОНЦЕПЦІЯ КОНВЕРГЕНТНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

© 2016 БЛАГУН І. С., САВЧИН І. З.

УДК 332.1

Благу́н І. С., Савчин І. З. Концепція конвергентного розвитку регіонів України

У статті досліджено основні визначення категорії «конвергенція» та запропоновано авторське трактування цієї категорії. Запропоновано класифікацію конвергенції за типами і моделями, ідентифіковано методи перевірки моделей реальної конвергенції та наведено характеристики цих моделей. Сформульовано авторську концепцію конвергентного розвитку регіонів України, обґрунтовано її універсальність та комплексний характер.

Ключові слова: регіон, розвиток, конвергенція, дивергенція, концепція конвергентного розвитку регіону.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 22.

Благу́н Іван Семенович – доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника (вул. Шевченка, 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

E-mail: blagun@email.ua

Савчин Ірина Зіновіївна – асистент, кафедра теорії економіки та управління, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (вул. Карпатська, 15, Івано-Франківськ, 76018, Україна)

УДК 332.1

Благу́н И. С., Савчин И. З. Концепция конвергентного развития регионов Украины

В статье исследованы основные определения категории «конвергенция» и предложено авторская трактовка этой категории. Предложена классификация конвергенции по типам и моделям, идентифицированы методы проверки моделей реальной конвергенции и приведены характеристики этих моделей. Сформулирована авторская концепция конвергентного развития регионов Украины, обоснована ее универсальность и комплексный характер.

Ключевые слова: регион, развитие, конвергенция, дивергенция, концепция конвергентного развития региона.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Библ.:** 22.

Благу́н Иван Семенович – доктор экономических наук, профессор, декан экономического факультета, Прикарпатский национальный университет им. В. Стефаника (ул. Шевченко, 57, Ивано-Франковск, 76018, Украина)

E-mail: blagun@email.ua

Савчин Ирина Зиновьевна – ассистент, кафедра теории экономики и управления, Ивано-Франковский национальный технический университет нефти и газа (ул. Карпатская, 15, Ивано-Франковск, 76018, Украина)

UDC 332.1

Blahun I. S., Savchyn I. Z. The Conception of the Convergent Development of Regions of Ukraine

The article examines the basic definitions of the category of «convergence» and suggests an authors' own interpretation of this category. A classification of convergence by types and models has been proposed, methods of testing models of real convergence have been identified, characteristics of these models have been provided. The authors' own conception of the convergent development of regions of Ukraine has been formulated, its universality and comprehensiveness have been substantiated.

Keywords: region, development, convergence, divergence, conception of the convergent development of region.

Fig.: 1. **Tbl.:** 2. **Bibl.:** 22.

Blahun Ivan S. – D. Sc. (Economics), Professor, Dean of the Faculty of Economics, Precarpathian National University named after V. Stefanyk (57 Shevchenka Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

E-mail: blagun@email.ua

Savchyn Iryna Z. – Assistant, Department of Theory of Economics and Management, Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (15 Karpatska Str., Ivano-Frankivsk, 76018, Ukraine)

Диференціація в розвитку регіонів зумовлює негативні наслідки для економіки країни в цілому. Практичний досвід показує, що найбільший вплив на розвиток регіонів має історичний процес їх-

нього становлення, а саме: формування потенціалу та економічної структури регіонів, рівень розвитку галузей і видів економічної діяльності, а також рівень доступності соціально-економічної інфраструктури.

Актуальним сьогодні є дослідження напрямку зміни диспропорцій регіонів: необхідно досліджувати, чи регіональні диспропорції мають тимчасовий характер, чи вони є невід'ємною частиною механізму розвитку економіки, а також чи регіональні диспропорції в умовах ринкової економіки зберігаються і поглиблюються, чи відбудеться їхнє зменшення. Відповіді на ці питання намагається дати концепція конвергенції, тобто зрівноваження регіонів у межах економіки (зокрема, за показником обсягу виробництва на душу населення). Тому необхідно дослідити недостатньо розкриті на сьогодні основи розвитку регіонів України в межах єдиної концепції конвергенції.

Розвиток регіонів є предметом досліджень наукових праць багатьох учених-економістів. Так, теоретичні дослідження регіонального розвитку здійснюють Л. С. Гур'янова [9, с. 37–45], В. І. Жовтанецький, Б. Ф. Заблоцький [10, с. 66–72; 11, с. 156–161], Ж. Г. Науменко [16, с. 255–261], Я. Я. Притула, Н. В. Кузенко [17, с. 7–16], І. З. Сторонянська [20, с. 73–84], В. І. Чужиков [22, с. 266–267] та інші.

Підтримують концепцію конвергентного розвитку регіонів Л. Я. Бенювська [4, с. 5–9], А. В. Бойко [7, с. 72–78], І. М. Вахович, М. О. Кизим [13], І. В. Ропотан [8, с. 50–55], І. З. Сторонянська, М. В. Максимчук [21, с. 302–309], проте не формалізують її. Методи аналізування та оцінювання конвергентного розвитку регіонів України пропонує Л. Я. Бенювська [6, с. 5–11], І. С. Кондіус [14, с. 74–79] та інші.

Невирішеними на сьогодні залишаються питання формування єдиної цілісної та універсальної концепції конвергентного розвитку регіонів України, що не знайшло свого відображення в раніше опублікованих результатах досліджень вчених-економістів. Крім того, у зв'язку з розбіжностями трактувань категорії «конвергенція», доцільно систематизувати основні визначення та запропонувати авторське бачення понять «конвергенція», «концепція конвергентного розвитку».

Основною метою написання статті є розроблення концепції конвергентного розвитку регіонів України. Окремими завданнями є систематизація наявних і фор-

мування власного трактування категорії «конвергенція», дослідження типів та моделей конвергенції, ідентифікація методів перевірки окремих моделей конвергенції.

Розглянемо основні трактування сутності категорії «конвергенція» вченими-економістами (табл. 1).

Як бачимо, незважаючи на різноманітність трактування такої категорії, як «конвергенція», все ж у них є спільні риси, тому вважаємо за доцільне під конвергенцією розуміти процес збалансування та урівноваження показників розвитку. Тобто на регіональному рівні мова йтиме про збалансування та урівноваження показників розвитку регіонів.

Найчастіше конвергенцію поділяють на номінальну та реальну. Номінальна конвергенція характеризується відповідністю (ідентичністю) макроекономічних показників у різних регіонах. Такими показниками є: процентні ставки, темпи інфляції, курси валют, співвідношення боргу і дефіциту бюджету до ВВП та їхня динаміка. Фактично Комісією Європейського Союзу відповідно до Маастрихтської угоди визначено номінальні функції конвергенції у вигляді набору параметрів, які включають рівень цін, процентні ставки і валютні курси.

Реальна конвергенція передбачає відповідність (ідентичність) показників регіону певному рівноважному значенню. Реальну конвергенцію можна відобразити у вигляді таких економічних моделей: просторової, часово-просторової та неокласичної.

Просторова модель реальної конвергенції сформована на основі економічної географії та просторової економетрії, а неокласична отримана з моделей економічного розвитку Солоу – Свана та Менк'ю – Ромера – Вейла.

Часово-просторова модель реальної конвергенції виникла як альтернативний варіант класичного оцінювання конвергенції. Вона базується на використанні просторового ланцюга Маркова, що описує розподіл векторів ймовірностей з плином часу, до якого додатково введено локальні просторові статистичні дані з метою виконання їхнього просторового виміру.

Таблиця 1

Основні трактування сутності категорії «конвергенція» вченими-економістами

Автор(-и)	Трактування категорії «конвергенція»
Бенювська Л. Я. [5, с. 46; 6, с. 7]	Конвергенція – це зближення в часі рівня розвитку регіонів
Вахович І. М., Ропотан І. В. [8, с. 51]	Конвергенція – це сходження, уподібнення; використовується в різних науках для пояснення процесів зближення різних об'єктів, знаходження компромісів між ними
Рогач О. І. [15, с. 154]	Конвергенція – це зменшення розриву (зближення) в показниках економічного розвитку між національними державами; конвергенція між регіонами визначається як зближення показників економічного розвитку регіонів
Заблоцький М. Б. [12, с. 150]	Конвергенція – це процес (дія, акт) руху в напрямку об'єднання
Кондіус І. С. [14, с. 74]	Конвергенція – термін, використовуваний в економіці для позначення зближення різних економічних систем, економічної та соціальної політики різних країн
Словник іншомовних слів [19, с. 313]	Конвергенція – виникнення у різних місцях незалежно одне від іншого схожих або однакових культурних явищ під впливом загальних законів суспільного розвитку

Джерело: складено за [5; 6; 8; 12; 14; 15; 19].

Найбільш описаними та перевіреними емпірично є просторові та неокласичні моделі реальної конвергенції, зокрема моделі β - та σ -конвергенції (табл. 2).

Так, β -конвергенція може бути двох типів: безумовна (абсолютна) і умовна. Абсолютна β -конвергенція полягає в тому, що бідніші регіони мають більш високі темпи розвитку, ніж багаті регіони за умови, що економіка регіонів відрізняється тільки початковим рівнем капіталу на душу населення (як у натуральному, так і у грошовому вимірі). Ключовими елементами цієї концепції є: закон спадної відтворюваності засобів виробництва і припущення про більш швидкий розвиток бідних регіонів до досягнення рівня розвитку багатих регіонів. Тобто бідні регіони у зв'язку з низьким початковим рівнем капіталу на душу населення мають вищу віддачу від кожної додаткової одиниці капіталу, що зумовлює вищі темпи їхнього розвитку, ніж у багатих (розвинених) регіонів.

Умовна β -конвергенція має місце за безумовної (абсолютної) β -конвергенції до моменту, коли всі регіони (і багаті, і бідні) переслідують однакову ціль довгострокової рівноваги. Якщо поняття довгострокової рівноваги для різних регіонів є різним, то конвергенції немає.

Започаткована в дослідженнях Р. Барро (*R. Barro*) та Х. Сала-і-Мартін (*X. Sala-i-Martin*) σ -конвергенція ґрунтується на припущенні, що різниця в рівнях доходу на душу населення в різних регіонах з часом зменшується. Найбільш поширеними методами перевірки σ -конвергенції є стандартне відхилення (дисперсія) логарифма доходу на душу населення регіону або коефіцієнт варіації.

У літературі також описано моделі клубної конвергенції (має місце за умови поглибленого дослідження інших видів конвергенції в різномірній вибірці регіонів) і технологічної конвергенції [2]. Клубна конвергенція передбачає, що регіони з аналогічними структурними характеристиками близькі один до одного тільки тоді, коли в них також аналогічні початкові умови поляризації доходів. Технологічна конвергенція будується на припущенні, що технологічний потенціал сприяє зрівноваженню регіонів у розвитку.

Згідно з неокласичною моделлю економічного розвитку регіонів, крім технологічних досягнень, існує цілий ряд чинників, які можуть зумовити ефект конвергенції, а саме: спадна гранична продуктивність капіталу, поширення інформації тощо.

Перші теоретичні положення щодо формування концепції конвергентного розвитку регіону з'являються в неокласичних моделях економічного розвитку регіонів Солоу – Свана. У цих моделях обсяг виробництва розглядається як функція двох величин (виробничих чинників) – капіталу і робочої сили. Ці чинники є змінними і залежать від продуктивності праці, яка зумовлюється швидкістю технічного прогресу. Це означає, що технічний прогрес розглядається як важливий екзогенний чинник розвитку регіонів.

Сутність концепції конвергентного розвитку в глобальному її розумінні полягає в тому, що у слабо-розвинених країнах, де вартість капіталу низька, додаткові витрати капіталу приносять більший ефект у вигляді зростання обсягу виробництва на душу населення, ніж ті ж додаткові витрати в розвинених країнах з високою вартістю капіталу. Саме тому менш розвиненим країнам необхідно імпортувати капітал, який дозволить їм швидше розвиватися і досягати обсягів доходу розвинених країн.

Більшість досліджень наводять позитивні результати емпіричної перевірки застосування концепції конвергентного розвитку регіонів. Проте в економічній практиці не завжди виконуються умови моделювання конвергенції, зокрема припущення відмінностей у рівні економічного розвитку, рівні освіти і кваліфікації робочої сили тощо перешкоджають процесам конвергенції регіональних доходів.

У своїх дослідженнях Л. Я. Бенюк стверджує, що можливими є два способи конвергенції регіонів України: 1) відсталі регіони розвиваються вищими темпами порівняно з регіонами-лідерами; 2) конвергенція досягається завдяки уповільненню темпів розвитку регіонів-лідерів відносно регіонів-аутсайдерів [5, с. 46]. Оскільки другий варіант має деградаційний характер, то

Таблиця 2

Моделі реальної конвергенції та способи їхньої перевірки

Модель конвергенції	Метод перевірки
Безумовна (абсолютна) β -конвергенція	Рівняння регресії (залежною змінною є темп економічного зростання, а незалежною змінною – початковий рівень доходу)
Умовна β -конвергенція	Рівняння регресії (залежною змінною є темп економічного зростання, а незалежною змінною – початковий рівень доходу, що дає змогу досягти довгострокової рівноваги регіону)
σ -конвергенція	Стандартне відхилення (дисперсія) логарифма доходу на душу населення регіону або коефіцієнт варіації
γ -конвергенція	Аналізування зміни коефіцієнта конкордації Кендала
Клубна конвергенція	Згідно з прийнятою концепцією (регресія або стандартне відхилення)
Технологічна конвергенція	Згідно з прийнятою концепцією (стандартне відхилення, просторова або часово-просторова регресія, аналізування сукупної продуктивності факторів виробництва)

Джерело: складено за [6, с. 7–8].

необхідно зосереджувати увагу на першому варіанті досягнення конвергентного розвитку регіонів.

Конвергентний розвиток регіонів України доцільно здійснювати шляхом перерозподілу спільної для всієї України ресурсної бази. Зазначимо, що неможливо досягти конвергентності розвитку регіонів за показниками забезпеченості природними чи геополітичними ресурсами. Проте необхідним є конвергенція розвитку регіонів за окремими показниками, зокрема за рівнем життя населення, який не повинен залежати від регіону його проживання [18, с. 167].

Концепція конвергентного розвитку регіонів – це цілісне уявлення про рівноважний розвиток регіонів, що включає сукупність суб'єктів та об'єктів регіонального розвитку, систему узгоджених цілей і засобів їхнього досягнення, спрямованих на збалансування та узгодження показників розвитку, зокрема виробництва, фінансування та зайнятості. Необхідною умовою ефективної реалізації концепції конвергентного розвитку регіонів України є їхня адаптивність – здатність реагувати на нові вимоги і можливості, які виникають внаслідок інноваційного оновлення технологій, інновацій, модернізації менеджменту.

Розроблену авторську концепцію конвергентного розвитку регіонів України подано на *рис. 1*.

Запропонована концепція конвергентного розвитку регіонів України є універсальною, може застосовуватися і під час формування регіональної політики інших країн, адже систематизує уявлення про конвергентний розвиток регіонів, не деталізуючи прикладний механізм реалізації окремих етапів та критеріїв прийняття рішень. Зазначимо, що конкретизація окремих етапів конвергентного розвитку регіонів повинна здійснюватися з урахуванням рівня розвитку конкретного регіону, щодо якого реалізується ця концепція, та очікуваного результату як наслідку його конвергентного розвитку.

Формування концепції конвергентного розвитку регіонів зумовлено, перш за все, тим, що природні тенденції в розвитку економіки на регіональному рівні характеризуються розбіжностями рівнів розвитку регіонів, що називається *дивергенцією*. Зокрема, у своїх дослідженнях Р. Лукас (*Lucas R. E.*) стверджує, що «мобільність людського капіталу призводить до його переїзду в райони з більш високою заробітною платою, у багатші регіони» [3]. Як результат, багаті регіони стануть ще сильнішими, а бідні – ще слабшими.

Виникнення дивергенції, особливо на регіональному рівні, є небажаним, адже це призводить до значного розшарування населення за доходами і зумовлює серйозні соціальні й політичні наслідки [1, с. 206]. Особливе місце в цьому процесі посідає регіон столиці, який здебільшого сильно відрізняється у своєму розвитку від

Рис. 1. Концепція конвергентного розвитку регіонів України

Джерело: авторська розробка.

інших регіонів країни, адже характеризується високою динамікою зростання рівня доходів і, як наслідок, зростанням рівня життя. Водночас в інших регіонах (іноді за винятком регіонів, де розташовані великі міста) мають місце нижчий темп зростання доходів і низькі макроекономічні показники. Основними негативними наслідками такого розшарування є невдоволення і соціальні розчарування, високий рівень безробіття, нерівномірність урбанізації та локалізації (депопуляції менш розвинених районів, інтенсивне заселення і неконтрольована забудова територій у більш розвинених регіонах, особливо в безпосередній близькості від великих міст), збільшення інфляційного тиску, зумовленого невідповідністю попиту і пропозиції на робочу силу.

Усі ці наслідки є небажаними для економіки України, адже чинять негативний вплив на її розвиток. Це ще раз доводить необхідність формування концепції конвергентного розвитку регіонів України.

ВИСНОВКИ

Отже, диференціація регіонів та її негативні наслідки є однією з основних причин формування концепції конвергентного розвитку регіонів України, адже абсолютно необхідним є обмежувати масштаби диспропорцій в економічному розвитку регіонів, що вбачається основним завданням регіональної політики.

Основними напрямками забезпечення конвергентного розвитку регіонів України є: 1) стимулювання розвитку окремих регіонів через залучення інвестицій; 2) державна підтримка окремих регіонів; 3) сприяння інноваційному розвитку регіонів. Зокрема, конкретними заходами щодо реалізації концепції конвергентного розвитку регіонів є: фінансування інноваційного розвитку суб'єктів господарювання; залучення іноземних інвестицій; сприяння реалізації проектів державно-приватного партнерства в регіоні тощо.

У подальших дослідженнях доцільно систематизувати, узагальнити, класифікувати та встановити критерії прийняття рішень під час реалізації концепції конвергентного розвитку регіону, розробити та емпірично перевірити модель конвергентного розвитку регіонів України. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Armstrong H., Taylor J.** Regional; Economics and Policy. 3rd edition. Blackwell Publishers, Oxford. 2000.
2. **Canova F.** Testing for Convergence Clubs in Income per capita: A Predictive Density Approach. *International Economic Review*. 2004. Vol. 45, No. 1. P. 49–77.
3. **Lucas R. E.** Why Doesn't Capital Flow from Rich to Poor Countries? An Empirical Investigation. *The American Economic Review*. 1990. Vol. 80, No. 2. P. 92–96.
4. **Беновська Л. Я.** Аналіз та оцінка інноваційно-інвестиційних чинників конвергентного розвитку регіонів. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 2. С. 5–9.
5. **Беновська Л. Я.** Обґрунтування ролі фінансових механізмів реального сектору економіки в забезпеченні конвергентного розвитку регіонів. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2013. № 2. С. 46–52.

6. **Беновська Л. Я.** Оцінка конвергентного розвитку регіонів України. *Економічні науки*. Серія: Регіональна економіка. 2013. Вип. 10. С. 5–11.

7. **Бойко А. В.** Конвергенція та нерівномірність розвитку регіонів України: ризики, тенденції, перспективи. *Економіка і регіон*. 2014. № 1. С. 72–78.

8. **Вахович І. М., Ропотан І. В.** До питання обґрунтування сутності регіональної конвергенції сталого розвитку. *Економічний форум*. 2013. № 4. С. 50–55.

9. **Гур'янова Л. С.** Моделі оцінки впливу факторів циклоутворень на конвергентно-дивергентну динаміку розвитку регіонів. *Інтелект XXI*. 2015. № 6. С. 37–45.

10. **Жовтанецький В. І., Заблоцький Б. Ф.** Політика інвестицій і зайнятості в системі конвергентного розвитку економіки регіону. *Регіональна економіка*. 2013. № 3. С. 66–72.

11. **Жовтанецький В. І., Заблоцький Б. Ф.** Політика структурної економічної оптимізації в конвергентній моделі розвитку регіону. *Економіка промисловості*. 2013. № 1-2. С. 156–161.

12. **Заблоцький М. Б.** Фінансово-ринкові регулятивні засади конвергенції національних і регіональних інтересів. *Регіональна економіка*. 2013. № 2. С. 148–157.

13. **Кизим М. О., Гейман О. А.** Аналіз теоретичних передумов нерівномірності розвитку регіональних утворень у рамках концепції конвергенції. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Modre/2008_2/2.pdf

14. **Кондіус І. С.** Економіко-математичні засади прогнозування рівня конвергенції регіонів. *Фінансовий простір*. 2014. № 1. С. 74–79.

15. Міжнародні фінанси: підручник/за ред. О. І. Рогача. Київ: Либідь, 2003. 784 с.

16. **Науменко Ж. Г.** Конвергенція та дивергенція в регіональній економіці. *Економічні інновації*. 2013. Вип. 52. С. 255–261.

17. **Прутула Я. Я., Кузенко Н. В.** Структурні реформи і регіональна конвергенція в Україні. *Регіональна економіка*. 2013. № 1. С. 7–16.

18. **Ропотан І. В.** Обґрунтування передумов для фінансової конвергенції сталого розвитку регіонів України. *Економічні науки*. Серія: Регіональна економіка. 2013. Вип. 10. С. 166–180.

19. Словник іншомовних слів. URL: <http://www.ex.ua/12001824>

20. **Сторонянська І. З.** Процеси конвергенції / дивергенції соціально-економічного розвитку регіонів України: підходи до оцінки. *Регіональна економіка*. 2008. № 2. С. 73–84.

21. **Сторонянська І. З., Максимчук М. В.** Фінанси регіону в контексті формування конвергентної моделі регіонального розвитку. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2014. Вип. 3. С. 302–309.

22. **Чужиков В. І.** Регіони України: конвергенція чи дивергенція? *Регіональна економіка*. 2009. № 1. С. 266–267.

REFERENCES

- Armstrong, H., and Taylor, J. *Regional; Economics and Policy*. Oxford: Blackwell Publishers, 2000.
- Benovska, L. Ya. "Analiz ta otsinka innovatsiino-investytsiynikh chynnykiv konverhentnoho rozvytku rehioniv" [Analysis and evaluation of innovative and investment factors converged development of the regions]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*, no. 2 (2015): 5-9.
- Benovska, L. Ya. "Obgruntuvannia roli finansovykh mekhanizmiv realnoho sektoru ekonomiky v zabezpechenni konverhentnoho rozvytku rehioniv" [The rationale for the role of financial mechanisms to the real economy in the provision of a convergent development of the regions]. *Visnyk Universytetu bankivskoi spravy Natsionalnoho banku Ukrainy*, no. 2 (2013): 46-52.

Benovska, L. Ya. "Otsinka konverhentnoho rozvytku rehioniv Ukrainy" [Assessment of the convergent development of regions of Ukraine]. *Ekonomichni nauky*. Serii: Rehionalna ekonomika, no. 10 (2013): 5-11.

Boiko, A. V. "Konverhentsiia ta nerivnomirnist rozvytku rehioniv Ukrainy: ryzyky, tendentsii, perspektyvy" [Convergence and uneven development of regions of Ukraine: risks, trends, prospects]. *Ekonomika i rehion*, no. 1 (2014): 72-78.

Canova, F. "Testing for Convergence Clubs in Income per capita: A Predictive Density Approach". *International Economic Review*. Vol. 45, no. 1 (2004): 49-77.

Chuzhykov, V. I. "Rehiony Ukrainy: konverhentsiia chy dyverhentsiia?" [Regions of Ukraine: convergence or divergence?]. *Rehionalna ekonomika*, no. 1 (2009): 266-267.

Hurianova, L. S. "Modeli otsinky vplyvu faktoriv tsykloutvoren na konverhentno-dyverhentnu dynamiku rozvytku rehioniv" [Models of assessment of influence of factors on cyclosporin convergent-divergent dynamics of development of regions]. *Intelekt XXI*, no. 6 (2015): 37-45.

Kyzym, M. O., and Heiman, O. A. "Analiz teoretychnykh peredumov nerivnomirnosti rozvytku rehionalnykh utvoren u ramkakh kontseptsii konverhentsii" [The analysis of the theoretical assumptions of the uneven development of regional entities in the framework of the concept of convergence]. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Modre/2008_2/2.pdf

Kondius, I. S. "Ekonomiko-matematychni zasady prohozuvannia rivnia konverhentsii rehioniv" [Mathematical basis of forecasting the level of convergence regions]. *Finansovyi prostir*, no. 1 (2014): 74-79.

Lucas, R. E. "Why Doesn't Capital Flow from Rich to Poor Countries? An Empirical Investigation". *The American Economic Review*. Vol. 80, no. 2 (1990): 92-96.

Mizhnarodni finansy [International Finance]. Kyiv: Lybid, 2003.

Naumenko, Zh. H. "Konverhentsiia ta dyverhentsiia v rehionalnii ekonomitsii" [Convergence and divergence in regional economy]. *Ekonomichni innovatsii*, no. 52 (2013): 255-261.

Prytula, Ya. Ya., and Kuzenko, N. V. "Strukturni reformy i rehionalna konverhentsiia v Ukraini" [Structural reforms and regional convergence in Ukraine]. *Rehionalna ekonomika*, no. 1 (2013): 7-16.

Ropotan, I. V. "Obgruntuvannia peredumov dlia finansovoi konverhentsii staloho rozvytku rehioniv Ukrainy" [Justification of prerequisites for financial convergence of sustainable development of regions of Ukraine]. *Ekonomichni nauky*. Serii: Rehionalna ekonomika, no. 10 (2013): 166-180.

"Slovyk inshomovnykh sliv" [Dictionary of foreign words]. <http://www.ex.ua/12001824>

Storonianska, I. Z. "Protsesy konverhentsii / dyverhentsii sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehioniv Ukrainy: pidkhody do otsinky" [The processes of convergence / divergence of socio-economic development of regions: approaches to assessment]. *Rehionalna ekonomika*, no. 2 (2008): 73-84.

Storonianska, I. Z., and Maksymchuk, M. V. "Finansy rehionu v konteksti formuvannia konverhentnoi modeli rehionalnoho rozvytku" [The finances of the region in the context of a converged model of regional development]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*, no. 3 (2014): 302-309.

Vakhovych, I. M., and Ropotan, I. V. "Do pytannia obgruntuvannia sutnosti rehionalnoi konverhentsii staloho rozvytku" [To the question of justification of the essence of regional convergence of sustainable development]. *Ekonomichnyi forum*, no. 4 (2013): 50-55.

Zhovtanetskyi, V. I., and Zablotskyi, B. F. "Polityka investytsii i zainiatiosti v systemi konverhentnoho rozvytku ekonomiky rehionu" [The policy of investment and employment in the system of convergent economic development of the region]. *Rehionalna ekonomika*, no. 3 (2013): 66-72.

Zablotskyi, M. B. "Finansovo-rynkovi rehuliatyvni zasady konverhentsii natsionalnykh i rehionalnykh interesiv" [Financial-market regulatory principles for the convergence of national and regional interests]. *Rehionalna ekonomika*, no. 2 (2013): 148-157.

Zhovtanetskyi, V. I., and Zablotskyi, B. F. "Polityka strukturnoi ekonomichnoi optymizatsii v konverhentnii modeli rozvytku rehionu" [Economic policy structural optimization in a converged model the development of the region]. *Ekonomika promyslovosti*, no. 1-2 (2013): 156-161.